

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

Pablo y sus compañeros
escriben a la iglesia

1 Nutscö e Pablo 'ñe e Silvano 'ñe e Timoteo rí pen'c'öjme ne carta. Rí pen'c'öjme ne carta nu'tsc'oji in jmürüji a Tesalónica in enh'e in mün'c'oji Mzhocjimi c'ín Tatagöji, 'ñe e Jesucristo c'ín Jmugöji. Mzhocjimi c'ín Tataji 'ñe e Jesucristo c'ín Jmugöji ra sido ra nuc'ügueji na jo, ngue c'ua ra mäjä in mün'c'oji, dya pje rí mbeñeji.

El ejemplo de fe que daban
los de Tesalónica

² Texe 'ma rí ö'tcl'öjme Mzhocjimi c'ín Tataji, rí nännc'öjme in chjüji nzi 'natsc'oji, y rí unngöjme 'na pöjö anguez. ³ Na ngueje sido rí mbeñeji c'o na jo c'o in cjaji. I 'ñench'e in mün'c'oji e Jesucristo nguec'ua gui tsjaji dya c'o na jo. In s'iayagueji yo nin minteji nguec'ua na zëzhi gui pjösteji hasta 'ma ya me ni mbo in cuégueji. Xo in te'beji 'ma ra ejë na yeje e Jesucristo c'ín Jmugöji y rá cäräji a jmi Mzhocjimi c'ín Tatagöji. Nguec'ua c'o pje nde in sufregueji, in sëchqueji c'o. ⁴Xo rí unngöjme 'na pöjö Mzhocjimi

cjuarma, na ngueje rí päräjme me netsc'oji c'ü, 'ñe o juan'c'ügueji c'ü. ⁵Rí pärägöjme c'ü o juan'c'üji Mzhocjimi. Na ngueje 'ma ró 'ñe xi'tsc'öjme ja rga salvats'üji e Jesucristo, dya i dyärägueji nza cja 'ma ri ngue pje nde ma jña'a. Pero o Espíritu Mzhocjimi o 'ñünnc'üji na zëzhi in mün'c'oji, nguec'ua vi pärägueji c'ü ngue o jña Mzhocjimi c'ü rvá xi'tsc'öjme. In pärägueji c'ü rvá zo'c'öjme a cjanu, nguextjo c'ü ro pjöxc'üjme xo ri 'ñench'e in mü'büji e Jesucristo.

⁶Xo rí pärägöjme c'ü o juan'c'üji Mzhocjimi. Na ngueje i chëpqueji c'ín 'ñijigöjme c'ü ngue o 'ñiji e Jesús c'ín Jmugöji. 'Ma i creoji o jña Mzhocjimi, me go tsja'c'üji yo nte i sufregueji na puncjü; pero o Espíritu Mzhocjimi o dya'c'üji c'ü me go mäjä in mün'c'oji. ⁷C'ü vi mäcjeji a cjanu vi 'ñejmeji o jña Mzhocjimi, ngue 'na 'ñiji c'ü o mbürü o ndépi texe c'o enh'e o mü'bü e Jesucristo c'o tsja a Macedonia 'ñe c'o tsja a Acaya. ⁸I xipjiji c'o 'ñaja, nguec'ua ja c'o nde go mbäräji o jña e Jesucristo c'ín Jmugöji. Dya nguextjo a Macedonia 'ñeje a Acaya; texe cja

yo jñiñi päräji dya c'ü i 'ñejmeji Mízhocjimi. Nguec'ua, dya ni jyodü pje rá xicójme ja vi 'ñejmegueji.

⁹Na ngueje anguezeji mamaji ja va cja vi tsjagueji 'ma ró 'ñe zo'c'ójme. Mamaji c'ü i jyézgueji c'o ts'ita, i 'ñench'e in mü'n'leji c'ua Mízhocjimi c'ü ix na cjuana c'ü ixi bëbüjtjo. Nguec'ua nudya in pëpqueji dya anguez. ¹⁰Xo mamaji c'ü in te'beji rguí 'ñeje na yeje a jens'e e Jesús c'ü nu T'i Mízhocjimi c'ü o tsjapü o te'e 'ma ya vi ndü. Nuc'ü, o ē 'ñevgueji libre cja c'o na s'o c'o rí cjaji, ngue c'ua dya ra tsjacüji Mízhocjimi rá ma sufregöji.

El trabajo de Pablo en Tesalónica

2 In pärägueji cjuarma, 'ma ró 'ñe zo'c'ójme, dya ndunü ndajma ín jñagöjme. ²In pärägueji ante que ró sájme cja in jñiñigueji, me ró sufregöjme na puncjü a ma a Filipos, y me go bëchquijme ín tsegöjme va tsjacüjme c'o na s'o. Xo 'ñe cja in jñiñigueji mi bëbü c'o mi cja ro ts'axcüjme. Pero Mízhocjimi o tsjacüjme ró zëzhgöjme ngue c'ua dya ró sëgöjme ró xi'tsc'ójme ja ga ne Mízhocjimi ra jogü ín mü'n'leji. ³C'o jña c'o ró xi'tsc'ójme, dya ngue o bëchjine c'o rva creojme. C'ü rvá zo'c'ójme, dya xo ngue c'ü rvi tsjötcójme o me rvi súcüjme. Dya xo ró on'c'ójme c'ü ro xi'tsc'ójme o bëchjine. ⁴Ngue Mízhocjimi o dyacöjme ne bëpji nu rgá zo'c'ójme, na ngueje o nutcügöjme c'ü rí cjacuanajme. Nguec'ua rvá 'ne zo'c'ójme. Dya ngue c'ü rvá 'ne xi'tsc'ójme jña c'o rvi mäcjeji, pero c'ü rví mäjä Mízhocjimi c'ü pätca ín mü'n'leji. ⁵In pärägueji c'ü

dya xo ró xi'tsc'ójme c'ü ma jotsc'ejí ngue c'ua rvi creozüjme. Dya xo ró zo'c'ójme para rvi tsjötcójme. Pätco ín mü'büjme Mízhocjimi c'ü na cjuana yo rí xi'tsc'ójme a cjanu. ⁶Dya ró jodüjme c'ü me ri mäcöjme, ró jodügöjme c'ü me ri mäpqueji Mízhocjimi. Ni xo ri ngue c'o 'ñaja jñiñi ro jodügöjme c'ü ro mäcöjme. O juancüjme e Cristo rá zopjüjme yo nte. Nguec'ua ro sö ro cjagöjme c'ü rvi súcüjme. ⁷Pero dya ró cjagöjme a cjanu. C'ua ja nzi ga tsja 'na ndixü me s'iya ga mbörü c'o o ts'it'i, je xo va cjanu rvá pjölc'ójme. ⁸Ró netsc'ójme me na puncjü. Nguec'ua c'ü mi negöjme, dya nguextjo c'ü ro xi'tsc'ójme o jña Mízhocjimi; xo ró ne ró pjöxl'c'ójme co texe ín mü'n'leji. Na ngueje rí netsc'ójme na puncjü. ⁹In mbeñei cjuarma, ja ma pëpcøjme na zëzhi hasta 'ma me mi po ín cuëgöjme. Mi zo'c'ójme o jña Mízhocjimi, pero zö xõmü zö ndempa mi pëpcøjme c'o 'ñaja bëpji, ngue c'ua dya ri tsjötcójme. 'Ma jiyö, 'na rvi sògueji na jyü.

¹⁰Nu'tsc'ejí in enh'e in mü'büji dya e Cristo, in pärägueji ja rvá minc'ójme a ndetsc'ejí. Ró ätcójme Mízhocjimi y ró cjagöjme c'o na jo'o, nguec'ua dya sö cjó pje ro xitscøjme. Xo pärä Mízhocjimi c'ü je ga cjanu rvá cjagöjme. ¹¹In pärägueji c'ü ró zo'c'ötsjéjme nzi 'natsc'ejí, c'ua ja nzi ga tsja 'na bëzo zopjütsjé c'ü nu t'i'i. 'Ma mi nzhumügueji, ró xi'tsc'ójme jña c'ü vi mäcjeji. ¹²Xo ró zo'c'ójme na zëzhi c'ü ni jyodü rí nzhdögüeji na jo, c'ua ja nzi ga ne Mízhocjimi. Na ngueje nguetsjé anguez mbitats'üji

rí möji nu ja manda angueze nu ja me na zö'ö.

¹³Rí sido rí unngöjme 'na pöjö Mizophocjimi. Na ngueje 'ma ró xi'tsc'öjme o jña Mizophocjimi, dya i dyärätjoji nza cja 'ma ri ngue o jña yo nte. Pero i jyéziji o zi'ch'i in mü'büji na ngueje i unnc'eji ngüienda c'ü ngueje o jña Mizophocjimi. Y ixna cjuana ngueje o jña angueze c'ü, c'ü pëpji na zézhì a mbo cja in mün'c'eji nu'tsc'eji in ench'e in mün'c'eji dya e Cristo. ¹⁴Nguec'ua 'ma o tsja'l'c'eji yo nte i sufregueji cjuarma, i sëchqueji c'ua ja nzi va sëchi c'o congregación a Judea c'o ench'e o mü'bü e Cristo 'ñe ma'l'üji Mizophocjimi. Yo in menzumügueji o tsja'l'c'eji i sufregueji, chjéntjui nza cja c'o ín menzumügöjme o tsjapüji o sufre c'o ín dyocjöjme a ma a Judea. ¹⁵C'o ín menzumügöjme a Judea ngue c'o o mbö'l'ü e Jesús, maco ngue ín Jmugöji c'ü. O tsjaji c'ua ja nzi va tsja c'o mi mboxpalegöjme va mbö'l'üji c'o profeta c'o ín menzumütsjéjme. Ngue c'o ín menzumügöjme a Judea c'o o pjongüzüjme cja in jñiñigueji, 'ñe cja c'o 'ñaja jñiñi. Mizophocjimi üdü na ngue anguezeji cjaji c'o na s'o. Anguezeji na s'o ga ts'asp'üji yo nu minteji. ¹⁶'Ma rí zopjüjme c'o dya menzumü a Judea ja rgá salvaji, c'axcöjme c'o ín menzumügöjme a Judea c'o dya ejme e Cristo. Nguec'ua ya nduns'üji na puncjü o nzhubüji. Nguec'ua me ra tsjapü Mizophocjimi ra sufreji.

Pablo desea visitar otra vez a los de Tesalónica

¹⁷Dya mezhe rvá pedyejme cja in jñiñigueji, 'ma ró pjürü ró jonc'üjme

cjuarma. Zö mi nhodüijme na jë'ë, pero ín mün'c'öjme, dya mi nhodü na jë co nu'tsc'eji. Me mi mbeñe ín mün'c'öjme ro 'ñe zenguats'üjme.

¹⁸Nuzgö e Pablo na puncjü mi mbeñe ro 'ñe zenguats'üjme, pero dya ró écjöjme na ngueje e Satanás c'ü dya jo, o ts'axcöjme c'ü. ¹⁹¿Cjo in cjapqueji c'ü dya rí mä'l'c'öjme, ngue c'ua dya rvá 'ñe zenguats'üjme? Iyö. Rí junt'ü ín mün'c'öjme c'ü rí tsjagueji c'o na jo. Nguec'ua 'ma ra ejë na yeje e Jesucristo c'ín Jmugöji y rá cárägöji a jmi, me rá mäçjöjme 'ma ra xi'tsc'eji angueze c'ü vi tsjagueji c'o na jo. ²⁰Já, ngue'tsc'eji rí mä'l'c'öjme.

3 ¹⁻²'Ma ró pedyejme cja in jñiñigueji, me mi mbents'ejme na puncjü. Nguec'ua rvá mbeñebe e Silvano ró täjäbe c'ín cjuarmagöji e Timoteo o 'ñe nuc'eji. Ró täjäbe zö ro sufregöbe rva quentsjébe a ma a Atenas. E Timoteo rí pëpcöjme Mizophocjimi rgá xipcjöjme yo nte c'ü ja rgá sö e Cristo ra jopcü o mü'büji ra salvaji. Pero ró täcjöbe c'ü, ro 'ñe zo'c'leji, ngue c'ua xe nda rvi zézhgueji, y ngue c'ua ro mäjä in mün'c'leji. ³O 'ñe zo'c'leji e Timoteo ngue c'ua dya ro tögü in mü'büji ri jyézgueji e Cristo na nguejyo in sufregueji. In pärägueji c'ü ya ch'acöji rá sufregöji nutscöji rí ätpäji o jña e Jesucristo. ⁴Na ngue 'ma xe mi bünc'öjme co nu'tsc'eji, mi xi'tsc'öjme c'ü mi pë'sc'ü ro sufregöji. In pärägueji dya, c'ü ya zädä c'ua ja nzi rvá xi'tsc'öjme. ⁵C'ua ja nzi rvá xi'tsc'öjme cja ne carta, me mi mbents'ejme na puncjü. 'Na ya rví dyon'c'leji c'ü

dya jo, ri jyëzgueji e Cristo. Y 'ma rva cjanu, ¿pje ro dyeje 'ma c'ü rvá pëpcjöjme a ndets'ejí hasta 'ma me mi potjo ín cuëgöjme? Nguec'ua ró tajá e Timoteo ro é nuc'üji, para ro pârágö cjo xe in ejmeji.

⁶Cja nzhogü e Timoteo, cja jüncübe 'na jña c'ü me rvá mäcjöbe e Silvano. O xitscöbe in ejmeji na jo e Jesucristo, y in pötqui s'iyaji. Xo xitscöbe me in mbenzgöjme na puncjü. O xitscöbe me ne in mün'c'ejí rí jñandgöbe ín jmigöbe, c'ua ja xo nzi ga ne ín mün'c'öbe rá jantc'öbe in jmigueji. ⁷Nguec'ua zö pje nde rí cjogüjme, zö rí sufregöjme cjuarma, pero mäjä ín mün'c'öjme na ngueje sido in creoji e Jesucristo. ⁸Nguec'ua 'ma rí sido rí 'ñejmeji e Cristo, nutscöjme rá mäjä rga minc'öjme. ⁹Me rí mäpcöjme na puncjü Mizophjimi na ngue in sido in ejmegueji e Jesucristo. Dya rí jünjime jña c'ü ja rga nzhopcöjme na jo 'na pöjö angueze. ¹⁰Zö xomü zö ndempa rí ötcöjme Mizophjimi co texe ín mün'c'öjme ra dyacöjme sjëtsi rá jantc'ajme in jmigueji. Nguec'ua c'ü xe bë'tsc'ejí, ra sö rá jí'tsc'öjme. Nguec'ua xenda na jo rgui dyätäji e Jesucristo.

¹¹Rí ötcöjme Mizophjimi c'ü mi Tataji, 'ñe e Jesucristo c'ín Jmugöji ra sizijme na jo rá sájme va ja in cárägueji. ¹²Rí ötcöjme c'ín Jmugöji c'ü ra mböxc'ejí, ngue c'ua xenda rí pötqui s'iyaji yo nin cjuarmaji, 'ñe c'ü xenda rí s'iyagueji yo nte'e c'ua ja nzi rgá s'iyatsc'öjme. ¹³Nguec'ua ra sö rí zëzhgueji na jo. Nguec'ua 'ma ra ñejé e Jesús c'ín Jmugöji co texe c'o ejme angueze c'o ya cárä

a jens'e, me rrä jotsc'ejí a jmi Mizophjimi, c'ü dya ra sö pje ra xi'tsc'ejí.

La vida que agrada a Dios

4 In pârágueji cjuarma, ró xi'ts'ijme c'ü ni jyodü rí nzhodüji na jo c'ua ja nzi ga ne Mizophjimi, ngue c'ua ra mä'c'ejí c'ü. In nzhodüji na jo c'ua ja rvá xi'ts'ijme. Pero rí ö'tc'üjme co texe ín mün'c'öjme c'ü xenda rí tsjaji na jo. Rí xi'tsc'öjme c'ü rí tsjagueji a cjanu na ngueje je ga mandazüji a cjanu e Jesucristo c'ín Jmugöji.

²Ya in pârágueji c'o jña c'o ró xi'tsc'öjme. Nguetsjé e Jesucristo c'ín Jmugöji o 'ñünngü ín mün'c'öjme ró xi'ts'ijme. ³Ne'e Mizophjimi c'ü rí tsjaji c'ua ja ga ne angueze c'o na jo. Ne'e c'ü dya rí tsägueji o ndixü. Ni ri ngue'tsc'ejí in ndixüji, dya rí tsäji o bëzo. ⁴Xo ne'e c'ü rí pâräßi nzi 'natsc'ejí ja rgui pjörüji na jo in cuerpoji, ngue c'ua nguextjo c'ü nin chjüntqueji rí mimiji. Na ngueje ni muvi ín cuerpopöji, ni jyodü rá cjaji ja c'o nzi ga ne Mizophjimi c'o na jo. ⁵C'ü ne in cuerpoji, dya rí jyëziji ra zints'iji rí tsjaji c'o na s'o. Ngue c'o dya pâräßi ra dyätä Mizophjimi c'o cja ga cjanu. ⁶Dya rí 'ñeji c'ü 'na lado 'na ndixü. 'Ma jiyö, in cjaپüji na s'o c'ü nu xïra; maco ngue nin cjuarmaji c'e bëzo c'ü. Texe c'o ra tsja a cjanu, ra tsjapü c'ín Jmugöji ra sufreji, na ngue na s'o c'o vi tsjaji. Nujyo, ya ró xi'ts'ijme. ⁷C'ü vi 'ñünngü ín mü'büji Mizophjimi, dya ngue c'ü rá cjaji c'o na s'o. Ngue c'ü rá cjaji c'o na jo. ⁸Nguec'ua 'ma cjo c'o dya ra ne ra dyärä yo jña

yo, dya ngue o jña yo nte c'ü na jünpütjo, ngue o jña Mizhocjimi. Maco nguetsjé anguez e o dyacüji o Espíritu c'ü me na jo'o, ngue c'ua rá cjaji na jo.

⁹Dya ni jyodü rá xi'ts'iji cja ne carta c'ü ni jyodü rí pötqui s'iyaji. Na ngue Mizhocjimi sido jí'ts'iji in pötqui s'iyaji. ¹⁰Xo in s'iyaji texe yo cjuarma yo cárä a Macedonia. Pero rí xi'ts'ijme cjuarma, xenda rí pötqui s'iyaji. ¹¹Dya cja rí tsijñiji c'e pjeñe c'ü ixtí jyéziji in bëpjiji. Dya cja rí ma ñu'uji c'o o bëpji c'o 'naja. C'ü rí tsjaji, rí pëpjitsjéji in bëpjiji c'ua ja rvá xi'ts'ijme. ¹²Nguec'ua dya ra bë'ts'iji pje rí siji 'ñe pje rí jyeji. Y nguec'ua c'o dya pärä Mizhocjimi ra mamaji na jo in cjaji.

La venida del Señor

¹³Rí negójme rí päräji cjuarma, ja rga cja c'o ya ndü'ü. C'o dya ma'lü Mizhocjimi, 'ma cjo c'o tü anguez eji, me ndumü ga huépiji. Na ngue dya päräji cjo ra te'e c'e aña ma ra ma bübüvi Mizhocjimi o jiyö. Pero nu c'ü rí xi'tsc'öjme dya, ngue c'ü dya rí huépiji a cjanu c'o ya ndüts'ejji. ¹⁴Rí creoji e Jesús o ndü, cjanu o tetjo. Nguec'ua rí pärägöji c'o ya ndü c'o vi 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, Mizhocjimi xo ra tsjapü ra tetjo c'o, ra ngäräji e Jesucristo 'ma ra ejë na yeje.

¹⁵Yo jña yo rá xi'ts'ijme, ngueje e Jesucristo c'ín Jmugöji c'ü o tsjacöjme ró pärägöjme yo. 'Ma ra ejë anguez e, c'o xe ri bübüzüji, rá chjéji anguez e. Pero dya rá otc'öji cja c'o ya ndü'ü. ¹⁶Na ngueje nguetsjé c'ín Jmugöji c'ü rguí 'ñeje

a jens'e. Y ra ña'a na jens'e. Y xo ra ña'a na jens'e 'naja c'o o anxe Mizhocjimi c'ü xenda manda. Y ra mbë'biji o trompeta Mizhocjimi. Nguec'ua c'o aña ma c'o vi 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, ot'ü ra te c'o. ¹⁷Nuc'ua c'o xe ri bübüzüji, 'nandga zinzgojí cja ngömü co anguez eji. Nuc'ua, ngue c'ü rga chjéji c'ín Jmugöji. Y nunca ra nguarü rga mintcjöji co anguez eji. ¹⁸Nujyo, rí pötqui xipjiji yo, ngue c'ua rí mäjäji, dya rí huépiji c'o ya ndüts'ejji.

5 Pero mi cjuarmats'üji, dya ni jyodü rá xi'ts'ijme cja ne carta jinguä ra ejë e Jesucristo, 'ne ja rgá cja c'o pa c'o. ²Na ngueje in päräji na jo, ja rgá zädä c'e pa'a 'ma ra ejë c'ín Jmugöji. Ra zädä c'ü dya ri te'beji, chjéntjui nza cja 'ma ra ejë 'na mbë'ë 'ma xömü, 'ma dya cjó te'be. ³C'o dya ri enh'e o mü'bü e Jesucristo ra mamaji: "Rí cáräji na jo, dya pje cjacöji", ri eñeji. Pero nu'ma, ngue 'ma ra ejë c'ín Jmugöji. Y c'ua ja nzi ga cja 'na ndixü c'ü ndunte 'nanga zö na ü, je xo rga ciatjonu anguez eji, 'nandga mbäräji c'ü ya bëzhiji, y ra tsjapüji ra sufreji. Y dya ra sö ja ra möji c'ü dya ra sufreji. ⁴Pero nu'tsc'ejji mi cjuarmats'üji, dya in nzhodüji cja bëxomü. Nguec'ua c'e pa'a, dya ra zädäts'üji nza cja 'na mbë'ë. ⁵Na ngueje texets'üji bübü in mü'n'c'ejji o jya's'ü Mizhocjimi. Nguec'ua rí tsäräji e Jesucristo c'e pa 'ma ra ejë. Nutscöji, dya rí nzhodüji cja bëxomü. ⁶C'o nzhodü cja bëxomü ga tsja c'o na s'o, dya cjacüji ngüenda c'e pa c'ü ra zädä. Nza cja c'ü ri itji. Nutscöji, dya rá cjaji a cjanu. Rá te'beji c'e

pa y rá pjötpüji ngüenda ja rga mimiji. ⁷Yo nte'e, xõmü ñi. C'o tñ'i, xõmü tñi. ⁸Nutscöji rá cäräji e Jesucristo c'e pa c'ü. Nguec'ua ni jyodü rá pjötpüji ngüenda rá sido rá ejmeji e Jesucristo. Xo rá sido rá s'iyaji yo nín minteji. Xo rá sido rá te'beji ra 'ñe zinzigöji Mizhocjimi rá mimiji co anguezze. Je ga cjanu rga pjörütsjéji ín aljmaji. ⁹Dya ne Mizhocjimi ra tsjacöji rá sufreji. O ne o ndäjä e Jesucristo o 'ñe sufre. Nguec'ua 'ma rá enh'e ín mün'c'öji c'ü, dya ra tsjacöji Mizhocjimi rá ma sufreji. ¹⁰C'ü ro tügöji, o ndü e Jesú. Nguec'ua zö ri bübüjtogöji 'ma ra ñejë, zö ya rga tü'üji, pero rá bübüjtogi co anguezze. ¹¹Nujyo jña yo, rí pötqui zopjüji yo. Nguec'ua rá mäjäji, y xenda rí zézhgueji. Ya in pötqui zopjüji a cjanu, pero rá sidoji.

Pablo aconseja a los hermanos

¹²Bübü c'o in xo'ñigueji cja o jña c'ín Jmuji. Anguezzeji pëpjiji zö ya me rguí mbotjo o cuëji. Y zo'c'ëji 'ma pje in cjaji. Ni jyodü rí respetaoji anguezzeji, cjuarma. ¹³Xo rí xi'tsc'öjme rí ñeji yo, y rí dyätäji, na ngueje c'e bëpji c'ü cjaji. In texeji rí tsäräji na jo.

¹⁴Mi cjuarmats'üji, xo rí xi'tsc'öjme rí huench'iji c'o dya ne ra pëpjji. C'o me tögü o mü'bü, rí xipjiji o jña Mizhocjimi ngue c'ua ra mäji. C'o dya nda ätpä na jo o jña Mizhocjimi, rí pjös'üji. Jmanch'a rgui zopjüji texeji, dya ra ünnceji.

¹⁵Rí pjötpüji ngüenda c'ü dya rí nzhopqueji 'ma cjó c'o pje ra tsja'c'üji na s'o. C'ü rí tsjaji, rí pötqui pjös'üji yo nin cjuarmaji, y rí s'iyaji texe yo nte.

¹⁶Dya rí jyëzi rgui mäjäji. ¹⁷Dya rí jyëzi rgui dyötüji Mizhocjimi. ¹⁸Zö pje rí sufreji, pero rí unngueji 'na pöjö Mizhocjimi. Je ga cjanu ga ne Mizhocjimi rí tsjaji nu'ltsc'ëji bübü in mün'c'ëji dya e Cristo Jesú.

¹⁹'Ma cjó c'o ra 'ñünbü o mü'bü o Espíritu Mizhocjimi ra zo'c'ëji o jña Mizhocjimi, dya rí ts'a's'üji. ²⁰Dya rí tsjapüji menu 'ma cjó c'o ra pätpä Mizhocjimi rgá zo'c'ëji. ²¹Pero dya xtí creoji texe c'o ra xi'ts'ijji c'o. Rí tsijijñiji cjo na jo o jiyö. Nu 'ma na jo, rí tsjaji 'ma c'o xi'ts'ijji. ²²Rí xögüji texe cja c'o na s'o.

²³Mizhocjimi ngue c'ü cjapciüji ra mäjä ín mü'büji ngue c'ua dya pje rá mbeñeji. Rí ö'tc'öjme ra mböxc'ëji rí tsjaji texe c'ua ja nzi ga ne anguezze. Ra mbö'c'üji co texe in aljmaji 'ñe in mü'büji 'ñe in cuerpoji. Nguec'ua 'ma ra ñejë e Jesucristo c'ín Jmuji, dya pje ra chö'tc'ëji c'o na s'o. ²⁴Jñunt'ü in mün'c'ëji c'ü ra mböxc'ëji a cjanu Mizhocjimi, na ngueje ixi nguetsjë o 'ñünnc'ü in mü'büji i 'nejmeji e Jesucristo.

Saludos y bendición final

²⁵Mi cjuarmats'üjme, rí dyötciüme Mizhocjimi.

²⁶Xipjiji texe c'o cjuarma ra mbörüji Cjimi. Xipjiji c'ü rí ne anguezzeji co texe ín mü'bü. Na ngue o t'izgöji Mizhocjimi.

²⁷Nutscö e Pablo rí xi'tsc'öji rí pjötpüji na puncjü ngüenda rí xorüji ne carta nu, ra dyära texe yo cjuarma. Na ngue je ga cjanu ga ne Mizhocjimi.

²⁸Rí ötögö e Jesucristo c'ín Jmuji ra sido ra nuc'üji na jo. Je rga cjanu, amén.